

Politikarar, fjölmiðlar og onnur tuga um veruleikan:

Óansni og nógv ferð orsøk til flestu ferðslu- vanlukkur

Bløðini, útvarp og sjónvarp nevna ikki veruligu orsøkirnar til vanlukurnar í ferðsluni

— Vit balla veruligu orsøkina til ferðslu-vanlukurnar inn í eina rúgvu av úttan-umtosi um niðurslitin dekk, vánaligar bremsur, lyktir o.s.fr.

Tað er heldru ikki rætt, at brennivinskoyring er orsøkin til allar ferðsluvanlukurnar.

Í staðin fyri at stara seg blindan á brennivinskoyringina skuldi meiri orka verið lögð í, at hildið eyga við allari ferðsluni, nátt sum dag.

Lat okkum seta pening av til fyrirbygging av ferðsluvanlukku og byrja við at seta fólk til at ansa ferðsluni burturav.

Hetta eru nakrar av niðurstøðunum hjá greinskrivaranum, Turid D. Hentze, sum hevur sent blaðnum hesa grein um tað hon nevnið ábyrgdarleysa koyring.

Kenna politikararnir í hesum landi seg ikki at hava ábyrgd av ferðsluvanlukku, sum gerast alsamt títtari og álvarsamari. Eru tað tey, sum koyra óskettid, sum einsamall hava ábyrgdina og politikararnir, sum tí kunnu vaska hendur sínar.

Støðan er so svndarlig í dag við ferðsluni, og líkasælan hjá teimum, sum sett eru at ráða yvir og fyri okkum so stór, at ikki nógv skeivt er í at siga, at tað eru politikarar okkara, sum eru skuld í teimum ferðsludrápum og -löstum, sum henda.

Hvussu leingi afturat skulu vit finna okkum í at vera villeidd av politikarum og øðrum, sum ikki alment vilja ásanna, at tað er ábyrgdarleysa koyring sum er orsøkin til óhappini, og at hvørki trygðar-beltir, píkar, betri ljós, breiðari vegir, skreiðibreytir ella lógir einsamall gera nakra broyting í hesum.

Er tað eitt dulsmál, hvør orsøkin er til vanlukurnar, ella vita politikararnir tað ikki. Um teir bert fjeppast uppi í fjølmiðlunum, so er kanska fyrigeviligt, at teir ikki vita, at ov skjót koyring er orsøkin til vanlukurnar, tí bløðini, útvarp og sjónvarp nevna tað ikki. Orsøkin er har altíð antin vánaligt sýni, hálka, ella allarbest um «fórarin var ávirkaður av rúsdrekka og nú verður ákærdur».

Hví verður ikki skiliga og greitt sagt og sligið fast, at tað er óansni bilfórans, og serliga tann nógva ferðin, sum er skuld í allarflestu ferðsluvanlukku.

Lögreglufólk, fólk frá bileftirliti og onnur fakfólk, sum alment trína fram, tað álvarsom vanlukka hevur verið, nevna sjáldan óansni bilfórans, men balla hesa veruligu orsøkina inn í eina rúgvu av úttanumtosi um niðurslitin dekk, vánaligar

bremsur, lyktir o.a. Nú um veturin sigst hálka at vera orsøkin til, at bilurin liggur á takinum fleiri hundrad metrar burtur frá vognum. Er orsøkin til hetta úttanumtosi, at tað er lættari at konstatara teknisk brek og alkoholpromillu, enn tað er at hava gjølligt eyga við ferðsluni. Flest oll sum ferðast í ferðsluni eru dagliga vitni til ófantaliga koyring bæði í bygdam oki og millum bygdir, og er ongin drólandandi visindalig kanning neyðug fyri at prógva hetta.

Neyvan verður tosað

um ferðsluvanlukku út-uttan at skjótt verður komið inn á brennivinskoyring, og skjótt gongur tosið bert um brennivinskoyring, drekkivanar hjá foyringum, halgidagslógir o.a., og tað tykist mest sum, at brennivinskoyringin er orsøkin til allar ferðsluvanlukurnar. Hetta er ikki rætt.

Brennivinskoyring skal ikki forsvarast, men henda í sjálvum sær nýtist heldur ikki at vera orsøkin til ferðsluóhappini. Ofta munnu tað tó vera tey somu, sum koyra skilaleyst, sum eisini

koyra rúsdrekkaávirkað, uttan at tað óvugta nýtist at vera neyðugt, og hvussu nógv vita vit t.d. um talið av teimum, sum dagliga koyra rúsdrekkaávirkað, uttan at vera tikið ella at verða fyri ferðsluóhappi.

Í staðin fyri at stara seg blindan á brennivinskoyringina og tí kanska geva sær minni far um tey, sum fara krúpandi teir 100 metrar heim á náttartíð við 30 km/tíman, skuldi meiri orka verið lögð í, at hildið eyga við allari ferðsluni á nátt sum degi. Uttan iva høvdu teir vandamiklu brennivinskoyrararnir tá eisini verið tiknið, og tá áðrenn ólukurnar hendu.

Lætt er at konstatara um bilfórarin hevur verið rúsdrekkaávirkaður og vandi er tí fyri, at politikarar og politivald loypa upp um garðin, har hann er lægstur og focusera so nógv á brennivinskoyringina, at ferðslubattin verður beind burtur frá tí veruligu orsøkini til vanlukurnar — tí ov skjótu koyringini og óansni bilfórans, brennivín ella ikki.

Tað tykist sum ein náttúrulóg í samfelagi okkara, at loyvda talið av innfluttum bilum árliga skal vera óavmarkað, eins og tað er ein menniskjarættur hjá einum og hvørjum 18 ára gomlum at koyra bil ella motorsúkkl. Hvussu um

vit avmarkaðu talið av bilum, bannaðu motorsúkkluni í Føroyum, og settu aldursmarkið fyri knallertkoyring til 18 og fyri bilkoyring til 23 ár, og so samstundis útbygdu ta almennt busskoyringina.

Ein kann bert undrast á ta litlu undirtøku eitt tílíkt uppskot hevði fingið á tingi, og spyrja hvørjar góðar grundir politikararnir hava til ikki at prioritera ferðsluóskilið framum øll onnur mál.

Hvat kostar meir: at minka um tollinntøkurnar og samstundis vaksa um busskoyringina, ella vaksa um talið av ferðsludrápum og -löstum, og minka um útreiðslurnar til autostráður og undirvatnstunellir.

Politikararnir klandrast um ortopædar og hava nú umsiðir barslað við einum ortopæði á Landssjúkrahúsinum at taka sær av skaðum burturav, serliga ferðsluskaðum. Ikki eitt orð hevur verið at hoyrt, sum ein kanska hevði væntað, í hesum kjaki um í staðin ella eisini t.d. at avsett pening til fyrirbygging av ferðsluvanlukku.

Tað fyrirbyggingandi arbeiðið eigur at byrja við eini rivilgari peningajáttan avsettari til at lona fólk, politii ella øðrum við serligari heimild at ansa ferðsluni burturav, og við heimild til t.d. at geva koyrikortinum átekningar

Turid D. Hentze: — Lætt er at konstatara um bilfórarin hevur verið rúsdrekkaávirkaður og er vandi tí fyri, at politikararnir og politivald loypa upp um garðin, har hann er lægstur og focusera so nógv á brennivinskoyringina, at ferðslubattin verður beind burtur frá tí veruligu orsøkini til vanlukurnar — tí ov skjótu koyringini og óansni bilfórans, brennivín ella ikki.

Blaðið skal gera lesararnar varugar við, at henda greinin er skrivað undan ferðsluóhappinum, sum var í Eysturoyinni seinasta sunnudag.

Blaðstj.